

GD-pluimveedierenarts Naomi de Bruijn: Landelijk antibiogram helpt bij antibioticumkeuze

“Een van de monitoringspilots waar we in 2014 mee zijn gestart, is de pilot ‘landelijk antibiogram’. Het doel hiervan is het ontwikkelen van een monitoringssystematiek, waarmee dierenartsen altijd beschikken over actuele landelijke betrouwbare gegevens over antibioticumgevoeligheid voor de meest voorkomende pathogenen. Wanneer in een koppel ziekte ontstaat door één van deze pathogenen, is het namelijk vaak niet verantwoord om nog zo’n twee dagen te wachten op de resultaten van de kweek met gevoeligheidsbepalingen. Met een landelijk antibiogram kunnen dierenartsen toch alvast een meer gerichte antibioticumbehandeling instellen. Wanneer binnen Nederland veranderingen in gevoeligheden voor de verschillende antibiotica ontstaan, kan de dierenarts de antibioticumkeuze daarop aanpassen.

Voor deze pilot test de GD een breed scala aan antibiotica

De bacteriestammen en -isolaten die voor het landelijk antibiogram onderzocht worden, zijn afkomstig van vleeskuikens en opfokdieren die voor sectie worden aangeboden bij de peildierenartsenpraktijken. Dit zijn praktijken die deelnemen aan de VMP (Veterinaire Monitoring Pluimvee) of die minimaal tien pluimveebedrijven begeleiden.

De GD voert voor deze monitoringspilot alle gevoeligheidsbepalingen uit. Het testen op één locatie heeft het voordeel dat de uitvoering en interpretatie uniform is en dat een breder scala aan antibiotica getest kan worden. De pilot duurt één jaar en er is ‘ruimte’ voor 332 *E. coli*-, 221 *Enterococcus* spp.- en 61 *Staphylococcus aureus*-stammen.

Eerste gevoeligheidsanalyse

Vanwege de recente AI-uitbraken ging de pilot wat rustig van start. De peildierenartsenpraktijken hebben inmiddels ruim 50 *E. coli*- en enterokokkenisolaten en ruim 25 *Staphylococcus aureus*-stammen ingezonden als referentiestam voor het landelijk antibiogram. Deze stammen zijn

overwegend afkomstig uit vleeskuikens die onderzocht werden vanwege kreupelheid en verhoogde uitval. Dit aantal stammen is voldoende om een eerste gevoeligheidsanalyse uit te voeren. De tussentijdse resultaten worden regelmatig besproken met de deelnemende peildierenartsenpraktijken en worden na overeenstemming breder binnen de sector gedeeld. De deelnemende dierenartsen kunnen de informatie gebruiken bij besluitvorming over de inzet van antibiotica op bedrijven die zij begeleiden.

Ook deelnemen?

Binnen deze monitoringspilot is nog voldoende ruimte om bacteriestammen in te sturen. Indien er gezondheidsproblemen door *E. coli*, *Enterococcus* spp. of *Staphylococcus aureus* voorkomen op uw bedrijf en u wilt deelnemen in deze monitoringspilot, dan kan dat via uw begeleidend dierenarts. Uiteraard is het ook mogelijk stammen uit opfokdieren in te sturen. Meer informatie over deze monitoringspilot is te vinden op www.gddiergezondheid.nl/pluimvee. Voor deelname aan deze pilot worden geen kosten in rekening gebracht.

Drie monitoringspilots

Binnen de Nederlandse diergezondheidsmonitoring is de GD in 2014 gestart met drie verschillende pilotonderzoeken naar gecompliceerde gezondheidsproblemen in de pluimveesector waarvan de oorzaak nog niet helder is. Deze drie monitoringspilots zijn gericht op: uitval in de eerste levensweek, leverafwijkingen bij vleeskuikens en landelijke antibiogrammen voor de meest voorkomende bacteriële infecties. Binnen al deze monitoringspilots werkt de GD samen met peildierenartsenpraktijken. Voor meer informatie zie www.gddiergezondheid.nl/pluimvee.

De monitoringsfunctie die de GD-afdeling Pluimvee in opdracht van EZ en PPE (tot 2015) vervult, bestaat uit drie onderdelen: 1) Secties (pathologie). 2) Veekijker: een instrument waarmee de GD via telefoon, bedrijfsbezoeken en overleggen vragen en informatie over gezondheidsproblemen bij pluimvee binnenkrijgt. 3) VMP: Veterinaire Monitoring Pluimvee. Via een internetapplicatie tussen dierenartspraktijken (VMP-deelnemers) en de GD worden data en ervaringen over gezondheidsproblemen, vaccinaties en behandelingen uitgewisseld.

